

**BỘ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG
TỔNG CỤC ĐỊA CHẤT VÀ KHOÁNG SẢN
VIỆT NAM**

**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: /ĐCKS-KSMB

Hà Nội, ngày tháng năm 2021

V/v xin ý kiến hướng dẫn xử lý vi phạm hành chính đối với hành vi khai thác đất

Kính gửi:

- Thanh tra, Bộ Tài nguyên và Môi trường
- Vụ Pháp chế, Bộ Tài nguyên và Môi trường

Thực hiện chỉ đạo của Thứ trưởng Trần Quý Kiên giao Tổng cục Địa chất và Khoáng sản Việt Nam chủ trì phối hợp với Thanh tra Bộ và Vụ Pháp chế Bộ về việc nghiên cứu, hướng dẫn xử lý vi phạm hành chính đối với hành vi khai thác đất theo đề nghị của Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An tại Công văn số 6028/STNMT-TTr ngày 30 tháng 9 năm 2021 (gửi kèm theo), Tổng cục Địa chất và Khoáng sản Việt Nam đề nghị Thanh tra Bộ và Vụ Pháp chế Bộ nghiên cứu, có ý kiến về vấn đề nêu trên.

Ý kiến bằng văn bản của quý Cơ quan đề nghị gửi về Tổng cục Địa chất và Khoáng sản Việt Nam trước ngày 12 tháng 10 năm 2021 để tổng hợp, báo cáo Lãnh đạo Bộ, hướng dẫn các đơn vị liên quan thực hiện.

Tổng cục Địa chất và Khoáng sản Việt Nam mong nhận được sự phối hợp của quý Cơ quan về thực hiện nhiệm vụ được giao./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thứ trưởng Trần Quý Kiên (để báo cáo);
- Lưu VP, KSMB, (M 05).

**KT. TỔNG CỤC TRƯỞNG
PHÓ TỔNG CỤC TRƯỞNG**

Lại Hồng Thanh

Số: /STNMT-TTr

Long An, ngày tháng năm 2021

V/v xin ý kiến hướng dẫn xử lý vi phạm
hành chính đối với hành vi khai thác đất

Kính gửi: Bộ Tài nguyên và Môi trường

Thời gian qua, Luật Khoáng sản năm 2010 và các Nghị định hướng dẫn có hiệu lực thi hành đã từng bước đưa công tác quản lý nhà nước về khoáng sản trên địa bàn tỉnh Long An đi vào nề nếp, ổn định, đạt hiệu quả cao.

Trong quá trình kiểm tra, xử lý hành vi vi phạm hành chính trên lĩnh vực khoáng sản, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An có Công văn số 725/STNMT-PC ngày 05/5/2015 về việc vướng mắc trong việc xử phạt vi phạm hành chính.

Ngày 25/3/2015, Tổng cục Địa chất và Khoáng sản Việt Nam có Văn bản số 1446/ĐCKS-KSMB về việc áp dụng quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực khoáng sản: *“Việc các tổ chức, cá nhân khai thác đất để san lấp mặt bằng, phục vụ nhu cầu làm các công trình giao thông được xác định là hành vi khai thác khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường không có giấy phép khai thác khoáng sản, vi phạm quy định Nghị định số 142/2013/NĐ-CP ngày 24/10/2013 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tài nguyên nước và khoáng sản, để xử lý hành vi vi phạm là đúng quy định”*.

Thời gian qua, kiểm tra việc tổ chức, cá nhân khai thác đất để san lấp mặt bằng chưa được cơ quan nhà nước có thẩm quyền cho phép, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An tiến hành xử phạt vi phạm hành chính hành vi khai thác đất để san lấp mặt bằng được xác định là hành vi vi phạm khai thác khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường trong quá trình quản lý nhà nước trên lĩnh vực khoáng sản.

Hiện nay, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An đang vướng mắc, khó khăn khi áp dụng pháp luật trong việc xử lý vi phạm hành chính đối với hành vi khai thác đất để san lấp mặt bằng do có liên quan đến việc áp dụng Điều 227 Bộ luật Hình sự, cụ thể như sau:

Tại địa phương một số cá nhân, tổ chức thực hiện khai thác đất có độ sâu từ 4-5 m (so với bề mặt của thửa đất liền kề) để lấy đất san lấp mặt bằng các công trình trên địa bàn. Tùy theo từng trường hợp, cơ quan chuyên môn lập hồ sơ xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực khoáng sản đối với hành vi vi phạm trên theo quy định tại Điều 43, 47 Nghị định 36/2020/NĐ-CP ngày 24/3/2020 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tài nguyên nước và khoáng sản; ngoài hình thức xử phạt chính thì hình thức xử phạt bổ sung là tịch thu toàn bộ khoáng sản được quy đổi bằng tiền, tịch thu tang vật, phương tiện sử dụng vi phạm hành chính và biện pháp khắc phục hậu quả là buộc phải nộp lại số lợi bất hợp pháp lĩnh vực khoáng sản có được do thực hiện vi phạm hành chính.

Khi xác định hành vi vi phạm (hành vi khai thác đất chủ yếu là đất san lấp) đề xuất xử phạt, trong đó có trường hợp xử phạt với hình thức xử phạt bổ sung: Tịch thu toàn bộ khoáng sản được quy đổi bằng tiền rất lớn (với số tiền phạt từ 500.000.000 đồng trở lên) hoặc trường hợp xử phạt với hình thức phạt xử phạt chính, hình thức xử phạt bổ sung và biện pháp khắc phục hậu quả: Buộc phải nộp lại số lợi bất hợp pháp trong lĩnh vực khoáng sản do thực hiện hành vi với số tiền phạt từ 100.000.000 đồng trở lên.

Tuy nhiên, căn cứ Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ luật Hình sự số 100/2015/QH13 tại khoản 54, Điều 1 Sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ một số điều của Bộ luật Hình sự số 100/2015/QH13. Trong đó có quy định: Sửa đổi, bổ sung Điều 227 như sau:

“a) Sửa đổi, bổ sung tên điều, khoản 1 và khoản 2 Điều 227 như sau: Điều 227. Tội vi phạm quy định về nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên

1. Người nào vi phạm quy định về nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên trong đất liền, hải đảo, nội thủy, vùng lãnh hải, vùng đặc quyền kinh tế, thềm lục địa và vùng trời của Việt Nam mà không có giấy phép hoặc không đúng với nội dung giấy phép thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tiền từ 300.000.000 đồng đến 1.500.000.000 đồng hoặc phạt tù từ 06 tháng đến 03 năm: a) Thu lợi bất chính từ nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên nước, dầu khí hoặc khoáng sản khác từ 100.000.000 đồng đến dưới 500.000.000 đồng; b) Khoáng sản trị giá từ 500.000.000 đồng đến dưới 1.000.000.000 đồng; c) Gây thương tích hoặc gây tổn hại cho sức khỏe của người khác mà tỷ lệ tổn thương cơ thể 61% trở lên; d) Gây thương tích hoặc gây tổn hại cho sức khỏe của 02 người trở lên mà tổng tỷ lệ tổn thương cơ thể của những người này từ 61% đến 121%; đ) Đã bị xử phạt vi phạm hành chính về một trong các hành vi quy định tại Điều này hoặc đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm.

2. Phạm tội thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tiền từ 1.500.000.000 đồng đến 5.000.000.000 đồng hoặc phạt tù từ 02 năm đến 07 năm: a) Thu lợi bất chính từ nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên nước, dầu khí hoặc khoáng sản khác 500.000.000 đồng trở lên; b) Khoáng sản trị giá 1.000.000.000 đồng trở lên; c) Có tổ chức; d) Gây sự cố môi trường; đ) Làm chết người; e) Gây thương tích hoặc gây tổn hại cho sức khỏe của 02 người trở lên mà tổng tỷ lệ tổn thương cơ thể của những người này 122% trở lên.”;

b) Sửa đổi, bổ sung điểm a khoản 4 Điều 227 như sau: “a) Thực hiện một trong các hành vi quy định tại khoản 1 Điều này, thu lợi bất chính từ nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên nước, dầu khí hoặc khoáng sản khác từ 300.000.000 đồng đến dưới 500.000.000 đồng hoặc khoáng sản trị giá từ 700.000.000 đồng đến dưới 1.000.000.000 đồng hoặc gây thương tích hoặc gây tổn hại cho sức khỏe của người khác mà tỷ lệ tổn thương cơ thể 61% trở lên hoặc gây thương tích hoặc gây tổn hại cho sức khỏe của 02 người trở lên mà tổng tỷ lệ tổn thương cơ thể của những người này từ 61% đến 121%; thu lợi bất chính từ nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên nước, dầu khí hoặc

khoáng sản khác từ 100.000.000 đồng đến dưới 300.000.000 đồng hoặc khoáng sản trị giá từ 500.000.000 đồng đến dưới 700.000.000 đồng nhưng đã bị xử phạt vi phạm hành chính về một trong các hành vi quy định tại Điều này hoặc đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm, thì bị phạt tiền từ 1.500.000.000 đồng đến 3.000.000.000 đồng;”.

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh Long An, việc xử lý vi phạm hành chính khi áp dụng hình thức phạt bổ sung khi: Tịch thu toàn bộ khoáng sản được quy đổi bằng tiền rất lớn (với số tiền phạt từ 500.000.000 đồng trở lên); Buộc phải nộp lại số lợi bất hợp pháp trong lĩnh vực khoáng sản do thực hiện hành vi với số tiền phạt từ 100.000.000 đồng trở lên, thì cơ quan chuyên môn phải chuyển hồ sơ vi phạm trên lĩnh vực khoáng sản đến cơ quan Cảnh sát điều tra.

Trong quá trình điều tra xác minh, cơ quan Cảnh sát điều tra tiến hành trưng cầu giám định, kiểm định, đo đạc phân tích khối lượng lấy đất san lấp mặt bằng có phải là khoáng sản hay không?. Kết quả phân tích mẫu do đơn vị có chuyên môn giám định, kiểm định khẳng định đối với khối lượng đất khai thác để san lấp mặt bằng không phải là khoáng sản. Như vậy, nếu xử phạt hành vi nêu trên theo Nghị định số 36/2020/NĐ-CP ngày 24/3/2020 của Chính phủ quy định là không đúng vì không phải khoáng sản theo quy định tại khoản 1 Điều 64 Luật Khoáng sản.

Do đó, để đảm bảo áp dụng pháp luật xử phạt hành vi vi phạm hành chính đối với trường hợp tổ chức, cá nhân khai thác đất để lấy đất san lấp mặt bằng các công trình trên địa bàn tỉnh, Sở Tài nguyên và Môi trường Long An xin ý kiến Bộ Tài nguyên và Môi trường hướng dẫn thực hiện:

- Xử phạt đối với hành vi vi phạm khai thác đất để san lấp mặt bằng của các cá nhân, tổ chức (xác định là hành vi vi phạm hủy hoại đất) áp dụng theo quy định tại Nghị định số 91/2019/NĐ-CP ngày 19/11/2019 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực đất đai.

- Hay xử phạt hành vi vi phạm khai thác đất để san lấp mặt bằng khai thác khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường áp dụng theo quy định tại Nghị định số 36/2020/NĐ-CP ngày 24/3/2020 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tài nguyên nước và khoáng sản.

Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An kính đề nghị Bộ Tài nguyên và Môi trường xem xét sớm có ý kiến hướng dẫn để địa phương thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thanh tra Bộ TNMT;
- Tổng cục Địa chất và Khoáng sản Việt Nam;
- Lưu: VT; TTr (Binh).

GIÁM ĐỐC

Võ Minh Thành